

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ....
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ครั้งที่ ๑๐
วันอังคารที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐
ณ ห้องรับรอง ๑ - ๒ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

กรรมการวิสามัญผู้มาประชุม คือ

๑. พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม	ประธานคณะกรรมการวิสามัญ
๒. นายศิระชัย โชติรัตน์	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก มารุต ปิยะโชติสิงห์	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง
๔. นายแสวง บุญมี	รองเลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ
๕. นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์	โฆษกคณะกรรมการวิสามัญ
๖. นายคำณูณ สิทธิสมาน	โฆษกและที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๗. พลเอก ไตรรัตน์ รังคะรัตน์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๘. นางนิพัทธา อมรัตน์เมธา	ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๙. พลเอก สกนธ์ สัจจานิตย์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๑๐. ศาสตราจารย์สนิท อักษรแก้ว	ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๑๑. นายสุรชัย ภูประเสริฐ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๑๒. ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต	ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๑๓. พลโท ชัยยุทธ พร้อมสุข	
๑๔. พลอากาศเอก ชูชาติ บุญชัย	
๑๕. พลเอก ธนดล สุรารักษ์	
๑๖. พลเอก ไพชยนต์ คำทันเจริญ	
๑๗. พลเอก ภาณุวัชร นาควงษ์	
๑๘. พลเอก วิชิต ศรีประเสริฐ	
๑๙. นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ	
๒๐. พลเรือโท สนธยา น้อยฉายา	

๒๑. พลโท สมโภชน์ วังแก้ว
๒๒. พลเอก สุรวัช บุตรวงษ์
๒๓. พลอากาศเอก อติศักดิ์ กลั่นเสนาะ
๒๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวิ สุรฤทธิกุล
๒๕. รองศาสตราจารย์พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต
๒๖. นายบรรชา พงศ์อายุกุล
๒๗. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง
๒๘. นายพัชโรดม ลิมปิษเฐียร

กรรมการวิสามัญผู้ลาประชุม คือ

๑. พลโท สุรใจ จิตต์แจ่ม
๒. พลโท กนิษฐ์ ชาญปรีชญา
๓. พลตรี สันติพงศ์ ธรรมปิยะ

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ผู้มาประชุม คือ

- นายนิรันดร์ ประดิษฐกุล

ผู้ช่วยเลขานุการตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ คือ

- ปริญญา แสงแก้วเขียว
- นิติกรชำนาญการ
 คณะกรรมการวิสามัญ ๑
 สำนักกรรมการ ๑

ผู้เข้าร่วมการประชุม คือ

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๑. นายโชคดี ด้วงแป้น ๒. นายทรงยศ กนกวรรณจรัส ๓. นายธนธัส ช้วนแข็ง	พนักงานการเลือกตั้ง พนักงานการเลือกตั้ง นิติกร

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๒ นาฬิกา

เมื่อกรรมการวิสามัญมาครบองค์ประชุมแล้วพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมสรุปได้ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

๑.๑ พรรคชาติไทยพัฒนาได้ส่งข้อสังเกตต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. .... เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ ซึ่งเมื่อได้พิจารณาถึงมาตรานี้ๆ ที่มีข้อสังเกต ฝ่ายเลขาฯ จะได้มีการนำเสนอต่อที่ประชุมอีกครั้ง

๑.๒ ในการประชุมวันนี้จะเป็นการประชุมเต็มวันโดยในช่วงเช้าจะมีการประชุมไปจนถึงเวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา จากนั้นจะพักรับประทานอาหาร ๑ ชั่วโมง และกลับมาประชุมอีกครั้ง เวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกาไปจนถึงเวลาประมาณ ๑๕.๓๐ นาฬิกา

๑.๓ ฝ่ายเลขาฯ ได้สรุปผลการประชุมคณะกรรมการวิสามัญ ครั้งที่ ๙ วันจันทร์ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐

๑.๔ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้จัดทำสรุปรฐานความผิดและอัตราโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. .... เพื่อประกอบการพิจารณาของที่ประชุม

มติที่ประชุม : รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

เลื่อนรับรองบันทึกการประชุม ดังต่อไปนี้

- ๑) บันทึกการประชุมครั้งที่ ๔ วันจันทร์ที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐
- ๒) บันทึกการประชุมครั้งที่ ๕ วันอังคารที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐
- ๓) บันทึกการประชุมครั้งที่ ๖ วันพุธที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐
- ๔) บันทึกการประชุมครั้งที่ ๗ วันพฤหัสบดีที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐
- ๕) บันทึกการประชุมครั้งที่ ๘ วันศุกร์ที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐
- ๖) บันทึกการประชุมครั้งที่ ๙ วันจันทร์ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ....

โดยเริ่มจากบทกำหนดโทษตั้งแต่มาตรา ๙๔ เป็นต้นไป สรุปได้ ดังนี้

หมวด ๑๐ บทกำหนดโทษ ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ

มติที่ประชุม หมวด ๑๐ ไม่มีการแก้ไข

“หมวด ๑๐

บทกำหนดโทษ”

มาตรา ๙๔ รอการพิจารณา

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ

นายศิระชัย โชติรัตน์ รองประธานคณะกรรมการการวิสามัญ คนที่หนึ่ง ได้สอบถามว่า การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๙๔ สามารถกำหนดระยะเวลาได้ แต่การสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการสั่งเพิกถอนตลอดชีวิตใช่หรือไม่

นายนิรันดร์ ประดิษฐกุล ปรีชาภิตติมศักดิ์ ได้สอบถามว่า กรณีศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งหรือสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ให้มีผลในทันทีที่ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษา เว้นแต่ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาจะมีคำสั่งหรือคำพิพากษาเป็นอย่างอื่นนั้น ในระหว่างที่ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกายังไม่มีคำสั่งจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งศาลชั้นต้นใช่หรือไม่

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ โฆษกคณะกรรมการการวิสามัญ ได้อภิปรายว่า ตามมาตรา ๙๔ ถ้าพิจารณาตามตัวอักษรเมื่อศาลได้มีคำสั่งหรือคำพิพากษาแล้วผู้นั้นก็ต้องถูกเพิกถอนสิทธิทันทีจนกว่าศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กรรมการการวิสามัญ ผู้แทนจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ได้ตอบคำถามว่า การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งเป็นมาตรการลงโทษที่มีมาตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และ ๒๕๕๐ แต่ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ นี้ได้มีการเพิ่มมาตรการในเรื่องการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเข้ามาเป็นอีกมาตรการหนึ่งในการลงโทษที่ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งใช้แทนการออกใบแดงซึ่งจะมีทั้งชั่วคราวและถาวร การเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งจะเป็นโทษหนัก ส่วนการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งจะเป็นการกันผู้นั้นออกจากระบบเป็นการชั่วคราว และจะเห็นว่าการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งจะไม่มีกำหนดเวลา โดยถ้ามีการทุจริตการเลือกตั้งผู้นั้นจะถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งคือจะกลับมาสมัครรับเลือกตั้งอีกไม่ได้เลย แต่สิทธิเลือกตั้งหรือสิทธิทางการเมืองอื่นยังมีอยู่ ส่วนการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งจะเป็นการจำกัดไว้ชั่วคราวระยะเวลาหนึ่งเท่านั้นตามลักษณะของความผิด ซึ่งในกรณีเพื่อควบคุมการเลือกตั้งให้เป็นไป

โดยสุจริตและเที่ยงธรรม คณะกรรมการการเลือกตั้งจะมีอำนาจในการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราวถ้าเห็นว่าผู้นั้นมีพฤติกรรมการเลือกตั้งและจัดการเลือกตั้งใหม่ แต่การลงโทษจะอยู่ที่ศาลที่จะพิจารณาว่าเขาได้กระทำผิดจริงหรือไม่ ถ้าเป็นผู้กระทำผิดจะมีการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการถาวรต่อไป และเนื่องจากที่ผ่านมาเกิดปัญหาว่าเมื่อศาลมีคำสั่งแล้วจะมีการเริ่มบังคับโทษกันอย่างไร จึงมีการบัญญัติให้ชัดเจนว่าให้มีผลในทันทีที่ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษา เว้นแต่ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาจะมีคำสั่งหรือคำพิพากษาเป็นอย่างอื่น

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ ได้สอบถามว่า ที่ผ่านมากรณีศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาเพิกถอนสิทธิห้าปีนับตั้งแต่วันที่กระทำผิด ซึ่งสมมุติว่ามีการกระทำผิดในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ แต่ศาลมีคำพิพากษาในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ผลคือทำให้คำพิพากษานี้ไม่มีผลในทางปฏิบัติ และบทบัญญัติมาตรานี้ได้แก้ไขปัญหาในกรณีเช่นนี้หรือไม่

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กรรมการการวิสามัญ ผู้แทนจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ได้ตอบคำถามว่า ถ้าเกิดกรณีที่วันที่ศาลพิพากษาล่วงเลยระยะเวลาที่จะลงโทษผู้กระทำผิดได้นั้น ผู้กระทำผิดก็จะได้รับประโยชน์จากกรณีเช่นนี้ ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับกระบวนการพิจารณาว่าจะสามารถลงโทษได้ทันกำหนดเวลาหรือไม่ หรือจะบัญญัติให้เริ่มนับระยะเวลาเมื่อใด

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ ได้มีข้อสังเกตว่า เพื่อแก้ไขปัญหาคำพิพากษาแล้ว วันที่พิพากษาล่วงเลยระยะเวลาที่จะลงโทษได้ ควรที่จะให้เริ่มนับระยะเวลาการเพิกถอนสิทธิเมื่อศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด เพื่อให้ผลของคำพิพากษามีผลในทางปฏิบัติ ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการบัญญัติในทำนองนี้กับพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๙

ที่ประชุมพิจารณาแล้วจึงมีมติให้รอการพิจารณาโดยให้มีการบัญญัติการเริ่มนับระยะเวลาการเพิกถอนสิทธิให้นับตั้งแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด

มติที่ประชุม

มาตรา ๙๔

รอการพิจารณา

“มาตรา ๙๔ ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งโดยมีกำหนดระยะเวลาหรือสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ให้การเพิกถอนสิทธิดังกล่าวมีผลในทันทีที่ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษา เว้นแต่ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาจะมีคำสั่งหรือคำพิพากษาเป็นอย่างอื่น”

มาตรา ๙๕

รอกการพิจารณา

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ

นายแสวง บุญมี รองเลขาธิการคณะกรรมการการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า บทบัญญัติมาตรานี้หลักการจะเป็นเหมือนในกฎหมายเดิมปี พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๐๔ แต่มีการแก้ไขโทษจากเดิมต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปีหรือปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับเป็นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ ได้สอบถามว่า บทบัญญัติมาตรานี้ใช้สำหรับกรณีที่มีการกลั่นแกล้งกัน แต่เหตุใดตามร่างมาตรานี้จึงไม่ได้มีการบัญญัติโทษขั้นต่ำเอาไว้ ซึ่งต่างจากกฎหมายเดิม

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กรรมการการวิสามัญ ผู้แทนจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ได้ตอบคำถามว่า มาตรานี้เป็นกรณีแห่งความเท็จการที่กำหนดโทษขั้นต่ำเอาไว้จะเป็นโทษที่ค่อนข้างร้ายแรงซึ่งศาลจะลงโทษต่ำกว่าที่กฎหมายบัญญัติมิได้ และหากกรณีที่เป็นความผิดเล็กน้อยศาลก็มีอาจใช้ดุลพินิจในการลงโทษได้ ดังนั้น จึงมีการบัญญัติให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจลงโทษได้ตามความความร้ายแรงของการกระทำผิดเพราะบางครั้งการกระทำผิดอาจเกิดจากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์

นางนิพัทธา อมรรัตนเมธา กรรมการการวิสามัญและที่ปรึกษา ได้อภิปรายว่าการกระทำผิดตามมาตรานี้จะถือว่าผู้กระทำไม่ได้มีเจตนาหรือเกิดจากการพลั้งเผลอมิได้ เพราะต้องเป็นการกระทำโดยรู้รู้ว่าเป็นความเท็จ จึงจะมีความผิดตามมาตรานี้ ดังนั้น ควรที่จะมีการบัญญัติโทษขั้นต่ำเอาไว้

ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต กรรมการการวิสามัญ ผู้แทนจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าในการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญนั้นเห็นว่าเนื่องจากมาตรานี้ผู้กระทำผิดจะมีได้ทั้งที่เป็นชาวบ้านรวมถึงกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกพรรค ซึ่งมีทั้งที่ผู้ที่มีความรู้และผู้ที่ไม่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ดังนั้น การบัญญัติให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจลงโทษตามความร้ายแรงของการกระทำผิดน่าจะมีความเหมาะสมมากกว่าการที่จะกำหนดโทษขั้นต่ำเอาไว้

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ โฆษกคณะกรรมการการวิสามัญ ได้ตั้งข้อสังเกตว่าตามวรรคสองกรณีที่ผู้กระทำผิดเป็นพรรคการเมืองต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่ง ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วโทษตามวรรคหนึ่งจะไม่มีโทษขั้นต่ำ ทำให้ผู้กระทำผิดที่เป็นพรรคการเมืองอาจได้รับโทษน้อยได้เนื่องจากไม่มีโทษขั้นต่ำดังกล่าวได้ ดังนั้น ควรที่จะบัญญัติโทษขั้นต่ำกรณีผู้กระทำผิดเป็นพรรคการเมือง

นายณัฐพล สิงห์สิริสิทธิ์ ฝ่ายเลขานุการ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า บทบัญญัติมาตรานี้มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอคำแปรญัตติคือ ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรณแสง โดยขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสองของมาตรา ๙๕ ดังนี้

“ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นพรรคการเมือง ต้องระวางโทษ เป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่ง และให้คณะกรรมการส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบ พรรคการเมืองนั้นและเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองและคณะกรรมการ บริหารพรรคการเมืองนั้น เว้นแต่การกระทำความผิดนั้นเป็นไปตามมติของคณะกรรมการบริหาร พรรคและหัวหน้าพรรคการเมือง หรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองคนใดได้ดำเนินการคัดค้าน ตามมาตรา ๒๑ วรรคสามแล้ว ก็มีให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองหรือ กรรมการบริหารพรรคการเมืองที่ได้คัดค้านนั้น”

ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่าตามที่ได้มีการเสนอคำแปรญัตติได้มีการบัญญัติ รองรับเอาไว้แล้วในร่างมาตรา ๒๑ ของพระราชบัญญัติฉบับนี้ซึ่งนำมาใช้บังคับด้วยแล้ว

อย่างไรก็ตามที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติให้รอการพิจารณาในประเด็น เกี่ยวกับการบัญญัติโทษว่ากรณีที่มีการก่อกวนก่อกองหรือมีการแจ้งความเท็จตามวรรคหนึ่งจำเป็นที่ จะต้องมีการบัญญัติโทษขั้นต่ำเอาไว้หรือไม่ เนื่องจากกรกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำโดย ผู้กระทำรู้ว่าเป็นความเท็จ

มติที่ประชุม

มาตรา ๙๕

รอการพิจารณา

“มาตรา ๙๕ ผู้ใดแจ้งหรือกล่าวหาพรรคการเมืองหรือบุคคลใดว่ากระทำ ความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ต่อคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยรู้ว่าเป็น ความเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นพรรคการเมือง ต้องระวางโทษ เป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่ง และให้คณะกรรมการส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบ พรรคการเมืองนั้นและเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองและคณะกรรมการ บริหารพรรคการเมืองนั้น”

มาตรา ๙๖

ไม่มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ

นายแสวง บุญมี รองเลขาธิการคณะกรรมการการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ให้ข้อมูลว่า การกระทำความผิดลักษณะนี้ตามกฎหมายเดิมจะเป็นโทษปรับทางปกครอง แต่ตามร่างนี้เปลี่ยนเป็นโทษทางอาญา ซึ่งที่ผ่านมาเกิดปัญหาในทางปฏิบัติในการบังคับคดีของเจ้าหน้าที่เนื่องจากมีไม่เพียงพอและขาดความชำนาญในการบังคับโทษปรับทางปกครอง ดังนั้น ในชั้นการยกร่างของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงมีการขอให้เปลี่ยนเป็นโทษทางอาญาแทนโทษปรับทางปกครองตามกฎหมายเดิม

มติที่ประชุม

มาตรา ๙๖

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๙๖ ผู้ใดไม่มาให้คำชี้แจงหรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานแก่นายทะเบียนตามมาตรา ๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๙๗

มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ ได้สอบถามว่าการใช้เอกสารเท็จตามประมวลกฎหมายอาญา โทษเท่ากับบทบัญญัติมาตรานี้หรือไม่

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กรรมการการวิสามัญ ผู้แทนจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้ตอบคำถามว่า โทษตามมาตรานี้จะสูงกว่าโทษตามประมวลกฎหมายอาญาอยู่ระดับหนึ่ง และมีโทษเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งเนื่องจากการยื่นเอกสารเท็จในการจัดตั้งพรรค และเสนอให้แก้ไขความในตอนที่ว่า “และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้นั้นมีกำหนดห้าปี” เพื่อให้ถ้อยคำสอดคล้องกันกับมาตราอื่นๆ

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติให้แก้ไขตามที่เสนอ

มติที่ประชุม

มาตรา ๙๗

มีการแก้ไข

“มาตรา ๙๗ ผู้ใดยื่นเอกสารหรือหลักฐานตามมาตรา ๑๓ อันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้นั้นมีกำหนดห้าปี”

มาตรา ๙๘

ไม่มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

นางนิพัทธา อมรรัตนเมธา กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา ได้เสนอว่า ความผิดตามมาตรา ๙๘ นอกจากที่จะมีการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งแล้วควรที่จะมีการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งผู้กระทำผิดด้วย

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กรรมการวิสามัญ ผู้แทนจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ได้อภิปรายว่าบทบัญญัติมาตรานี้เป็นเพียงเรื่องที่หัวหน้าสาขาพรรคการเมือง กรรมการสาขาพรรคการเมือง ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด หรือผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองไม่ควบคุมสมาชิกให้ปฏิบัติตามมาตรา ๒๒ ซึ่งจะถูกลงโทษตามมาตรา ๒๒ อยู่แล้วส่วนหนึ่งที่คณะกรรมการเลือกตั้งสามารถสั่งให้พ้นจากตำแหน่งได้และห้ามกระทำการอันเป็นการก้าวก่ายหรือแทรกแซงการดำเนินกิจการของพรรค ส่วนมาตรานี้เป็นการเพิ่มเกี่ยวกับโทษทางอาญาเข้ามาและมีการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งด้วย และเรื่องนี้เป็นเพียงกรณีไม่ควบคุมสมาชิก การที่จะลงโทษถึงขั้นเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งอาจรุนแรงเกินไป

มติที่ประชุม

มาตรา ๙๘

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๙๘ หัวหน้าสาขาพรรคการเมือง กรรมการสาขาพรรคการเมือง ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด หรือผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองผู้ใดรู้ว่ามี การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง หรือวรรคสี่ และไม่รายงานเป็นหนังสือให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองทราบ หรือหัวหน้าพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๙ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดห้าปี”

มาตรา ๙๙

มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ กรรมการวิสามัญ ได้อภิปรายว่า เมื่อพิจารณาสัดส่วนการลงโทษจำคุกกับโทษปรับตามร่างฉบับนี้จะอยู่ที่จำคุกหนึ่งปีต่อโทษปรับสองหมื่นบาท แต่ตามร่างมาตรานี้มีการบัญญัติแตกต่างออกไป ดังนั้นจะมีการบัญญัติให้เป็นไปในทำนองเดียวกันหรือไม่

ที่ประชุมพิจารณาแล้วจึงมีมติให้แก้ไขโทษปรับให้เป็นไปตามสัดส่วนโทษจำคุกหนึ่งปีต่อโทษปรับสองหมื่นบาท

มติที่ประชุม

มาตรา ๙๙

มีการแก้ไข

“มาตรา ๙๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๒ วรรคหก มาตรา ๔๑ วรรคสี่ หรือมาตรา ๘๘ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงสิบห้าปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสามแสนสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๐๐

ไม่มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กรรมการวิสามัญ ผู้แทนจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ได้ให้ข้อมูลว่า มาตรานี้เป็นกรลงโทษเกี่ยวกับการดำเนินการในทางบริหาร ซึ่งตามกฎหมายเดิมจะเป็นโทษทางปกครอง แต่ตามร่างมาตรานี้ได้เปลี่ยนเป็นโทษทางอาญาและมีโทษปรับรายวันอีกวันละหนึ่งพันบาทตลอดระยะเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องเพื่อเป็นการบังคับให้ดำเนินการให้ถูกต้อง

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้สอบถามว่า โทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท และมีโทษปรับรายวันอีกวันละหนึ่งพันบาทนั้น มีเกณฑ์ในการกำหนดอย่างไร หรือกฎหมายอื่นมีการกำหนดหลักเกณฑ์ไว้อย่างไร

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กรรมการวิสามัญ ผู้แทนจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ได้ตอบคำถามว่า การที่บัญญัติโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท และมีโทษปรับรายวันอีกวันละหนึ่งพันบาทนั้นได้พิจารณาเทียบเคียงกับกฎหมายอื่นที่มีโทษปรับทางปกครอง เช่น กฎหมายโรงงาน โดยกฎหมายส่วนใหญ่จะปรับอยู่ที่วันละหนึ่งพันบาท

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้ตั้งข้อสังเกตว่าการกำหนดโทษปรับรายวันควรที่จะมีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนเพื่อให้โทษปรับสอดคล้องกันทั้งร่าง

มติที่ประชุม

มาตรา ๑๐๐

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๐๐ หัวหน้าพรรคการเมือง นายทะเบียนสมาชิก หรือற்றுญผู้ใด ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ วรรคสอง มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ วรรคสอง มาตรา ๓๓ วรรคสอง หรือวรรคสี่ มาตรา ๓๘ วรรคสอง มาตรา ๔๓ วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๘ วรรคสอง หรือวรรคสาม หรือมาตรา ๖๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท และปรับอีกวันละหนึ่งพันบาทตลอดระยะเวลาที่ยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง”

มาตรา ๑๐๑

ไม่มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ กรรมการวิสามัญ ได้สอบถามว่า การลงโทษตามมาตรานี้เป็นการลงโทษนายทะเบียนหรือลงโทษผู้กระทำความผิดที่ยื่นเอกสารต่อนายทะเบียนอันเป็นเท็จ เนื่องจากมาตรานี้มีการบัญญัติโดยใช้คำว่า “ให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้นั้น” ซึ่งอาจทำให้เข้าใจสับสนได้ว่าหมายถึงบุคคลใดระหว่างนายทะเบียนกับสมาชิกที่กระทำความผิด

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กรรมการวิสามัญ ผู้แทนจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ได้ตอบคำถามว่า บทบัญญัติมาตรานี้เป็นการลงโทษนายทะเบียน

มติที่ประชุม

มาตรา ๑๐๑

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๐๑ นายทะเบียนสมาชิกพรรคการเมืองจัดทำทะเบียนสมาชิก อันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้นั้นมีกำหนดห้าปี”

มาตรา ๑๐๒

ไม่มีการแก้ไข**ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ**

นายคำคุณ สิทธิสมาน กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา ผู้แทนสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้สอบถามว่า โทษตามร่างมาตรานี้ค่อนข้างที่จะรุนแรงกรณีที่มีผู้มาควบคุม ครอบงำหรือชี้นำ แต่อย่างไรก็ตามมีความผิดที่คู่กันอยู่คือในร่างมาตรา ๒๘ กรณีพรรคยินยอมให้ผู้อื่นมาควบคุม ครอบงำหรือชี้นำ ซึ่งกรณีตามมาตรา ๒๘ จะไม่มีโทษทางอาญาแต่จะเป็นกรณีการยุบพรรคและตัดสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ดังนั้น เหตุใดกรณีเป็นพรรคการเมืองจึงไม่มีโทษทางอาญาควบคู่กันไปด้วย

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กรรมการวิสามัญ ผู้แทนจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ได้ตอบคำถามว่า กรณีที่เป็นพรรคการเมืองการลงโทษจำคุกนั้นมีอาชกรกระทำได้นอกจากการที่จะให้พรรคการเมืองนั้นสิ้นสภาพไป คือ การยุบพรรค จึงมิได้บัญญัติโทษทางอาญาเอาไว้

นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ กรรมการวิสามัญ ได้สอบถามว่า ความผิดตามมาตรา ๑๑ มีทั้งกรณีที่ควบคุม ครอบงำหรือชี้นำโดยมีโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี แต่เมื่อพิจารณามาตรา ๙๙ กรณีกระทำผิดตามมาตรา ๒๒ วรรคหก คือกรรมการบริหารพรรคการเมืองที่พ้นจากตำแหน่ง ก้าวกายหรือแทรกแซงการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองซึ่งมีโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงสิบห้าปี เหตุใดจึงมีการบัญญัติโทษที่แตกต่างกันซึ่งโทษสำหรับการกระทำกรณีควบคุม ครอบงำหรือชี้นำมีโทษน้อยกว่า ทั้งที่นัยของการกระทำน่าจะมีความร้ายแรงกว่า

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กรรมการวิสามัญ ผู้แทนจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ได้ตอบคำถามว่า ตามมาตรา ๒๘ ซึ่งมีความผิดตามมาตรา ๑๑ นั้น การครอบงำหรือชี้นำจะมีอยู่หลายระดับ และเมื่อเป็นบุคคลภายนอกที่ไม่ใช่สมาชิกพรรคมาครอบงำหรือชี้นำจะมีโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และมีการสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น ซึ่งเมื่อพิจารณาโทษทางอาญาอาจดูเหมือนว่าโทษน้อยกว่าการกระทำผิดตามมาตรา ๙๙ แต่ในมาตรา ๙๙ ไม่มีการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ดังนั้น โทษตามมาตรา ๑๑ จึงมีความรุนแรงกว่า

นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ กรรมการวิสามัญ ได้ตั้งข้อสังเกตว่า ไม่ว่าความผิดตามมาตรา ๙๙ จะมีโทษเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือไม่ก็ตามแต่กรณี การกระทำที่มีลักษณะเดียวกันก็ควรมีโทษทางอาญาที่เท่ากันหรือถ้านัยการกระทำมีความรุนแรงต่างกัน ก็ต้องพิจารณาบัญญัติโทษให้เหมาะสมตามความรุนแรงโดยพิจารณาเทียบเคียงกับมาตรา ๙๙

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ โฆษกคณะกรรมการวิสามัญ ได้ตั้งข้อสังเกตว่า ความผิดตามมาตรา ๙๙ ใช้คำว่า “ผู้ใด” ตามมาตรา ๙๙ ซึ่งอาจเป็นบุคคลใดก็ได้ และมีการลงโทษเพิกถอน สิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น ซึ่งถ้าเป็นบุคคลทั่วไปส่วนใหญ่ก็ไม่ได้สนใจที่จะลงสมัครรับเลือกตั้ง อยู่แล้ว การไปเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งก็ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อใครๆกับเขา แต่ตามมาตรา ๒๒ กรณีกรรมการบริหารพรรคที่พ้นจากตำแหน่งก้าวก่ายหรือแทรกแซงการดำเนินกิจการของพรรค การเมืองซึ่งเป็นความผิดตามมาตรา ๙๙ กลับไม่มีการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ทั้งที่ กรรมการบริหารพรรคส่วนใหญ่มีความสนใจที่จะสมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งจะต่างจากบุคคลตามมาตรา ๒๙ ดังนั้น ควรพิจารณาให้ชัดเจน

มติที่ประชุม

มาตรา ๑๐๒

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๐๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๙ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น”

มาตรา ๑๐๓

ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

มติที่ประชุม

มาตรา ๑๐๓

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๐๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ของผู้นั้นมีกำหนดห้าปี

ถ้าความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำเพื่อให้ลงหรือขอลงสมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาท ถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น”

มาตรา ๑๐๔

ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญมติที่ประชุม

มาตรา ๑๐๔

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๐๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๐๕

มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ

นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ กรรมการการวิสามัญ ได้สอบถามว่ากรณีที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปไม่ได้มีการสมคบกันแต่มีคนหนึ่งเป็นหัวหน้าใหญ่ในการสั่งการโดยที่ลูกน้องไม่ได้มีการสมคบกับหัวหน้า เพียงแต่ทำตามคำสั่งอย่างเดียวจะถือว่าเป็นความผิดตามมาตรานี้หรือไม่ และการสมคบต้องมีการพิสูจน์ว่าสมคบหรือไม่

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กรรมการการวิสามัญ ผู้แทนจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ได้ตอบคำถามว่า กรณีที่มีได้มีการสมคบก็จะเข้าองค์ประกอบความผิดในส่วนที่บัญญัติว่า “หรือดำเนินการไม่ว่าด้วยวิธีใดให้เข้าใจว่าเป็นพรรคการเมืองโดยมิได้จดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง” ซึ่งก็ยังเป็นความผิดตามมาตรานี้

นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ กรรมการการวิสามัญ ได้อภิปรายเพิ่มเติมว่าการบัญญัติว่า “ผู้ใดโดยสมคบกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป ดำเนินกิจการเช่นเดียวกับพรรคการเมือง หรือดำเนินการไม่ว่าด้วยวิธีใดให้เข้าใจว่าเป็นพรรคการเมืองโดยมิได้จดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง” นั้น อาจทำให้เข้าใจได้ว่าการสมคบกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปนั้นมีสองกรณี คือ ๑) ดำเนินกิจการเช่นเดียวกับพรรคการเมือง หรือ ๒) ดำเนินการไม่ว่าด้วยวิธีใดให้เข้าใจว่าเป็นพรรคการเมือง ซึ่งจะทำให้กรณีที่มิบุคคลหนึ่งเป็นผู้สั่งการโดยที่อีกคนไม่ได้มีการสมคบด้วยไม่เข้าองค์ประกอบความผิดตามมาตรานี้ ดังนั้น ควรที่จะบัญญัติให้ชัดเจนโดยเพิ่มคำว่า “หรือผู้ใดดำเนินการไม่ว่าด้วยวิธีใดให้เข้าใจว่าเป็นพรรคการเมือง” เพื่อให้กรณีที่มิบุคคลหนึ่งเป็นผู้สั่งการโดยที่มิได้มีการสมคบกันต้องรับผิดตามมาตรานี้ด้วย

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติให้แก้ไขตามที่เสนอ

มติที่ประชุม

มาตรา ๑๐๕

มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๐๕ ผู้ใดโดยสมคบกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปดำเนินการเช่นเดียวกับพรรคการเมือง หรือผู้ใดดำเนินการไม่ว่าด้วยวิธีใดให้เข้าใจว่าเป็นพรรคการเมืองโดยมิได้จดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดห้าปี”

มาตรา ๑๐๖

ไม่มีการแก้ไข**ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ**

นางนิพัทธา อมรรัตนเมธา กรรมการการวิสามัญและที่ปรึกษา ได้ตั้งข้อสังเกตว่า ตามวรรคสองการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งมาจากที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองแต่เหตุใดจึงลงโทษกับตัวพรรคการเมือง เหตุใดไม่ลงโทษกับสมาชิกในที่ประชุมใหญ่ที่มีมติแต่งตั้ง

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ ได้สอบถามว่า ตามมาตรา ๘๘ กรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคแล้วมีการห้ามกรรมการบริหารพรรคการเมืองที่ถูกยุบไปจดทะเบียนพรรคการเมืองหรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง ซึ่งก็จะมีโทษตามมาตรา ๘๙ และถ้ามีการยินยอมรับการแต่งตั้งตามมาตรานี้อีกจะมีความผิดอย่างไร

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กรรมการการวิสามัญ ผู้แทนจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ได้ตอบคำถามว่า ถ้ากรรมการบริหารพรรคที่ถูกยุบซึ่งถูกห้ามดำเนินการตามมาตรา ๘๘ มายินยอมรับการแต่งตั้งตามมาตรานี้อีก จะเป็นกรณีกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบทโดยต้องรับโทษในบทที่หนักกว่า แต่กรณีความผิดตามมาตราอื่นในวรรคแรกผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งต้องรู้ว่าตนไม่มีคุณสมบัติและยินยอมที่จะรับการแต่งตั้งจึงจะมีความผิด ส่วนในวรรคสองนั้นเป็นเรื่องการดำเนินการภายในของพรรคในการแต่งตั้งบุคคลทั้งที่รู้หรือไม่ว่าเขาไม่มีคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม การลงโทษพรรคจึงมีเฉพาะโทษปรับเนื่องจากไม่สามารถที่จะลงโทษจำคุกพรรคการเมืองได้

นายณัฐพล สิงห์สิริสิทธิ์ ฝ่ายเลขานุการ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า ในมาตรานี้มีพรรคการเมืองได้ให้ความเห็นในชั้นการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. .... ว่า ควรที่จะมีกระบวนการที่เอื้อต่อการเข้าถึงข้อมูลในการตรวจสอบคุณสมบัติ โดยให้นายทะเบียนพรรคการเมืองสามารถเข้าถึงข้อมูลได้

มติที่ประชุม

มาตรา ๑๐๖

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๐๖ ผู้ใดรู้ว่าตนไม่มีคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามสำหรับการเป็นหัวหน้าพรรคการเมือง เหนรัญญิกพรรคการเมือง นายทะเบียนสมาชิก กรรมการบริหารอื่นของพรรคการเมือง กรรมการสาขาพรรคการเมือง หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด แต่ยินยอมรับการแต่งตั้งเพื่อดำรงตำแหน่งดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พรรคการเมืองใดแต่งตั้งบุคคลใดให้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งโดยรู้ว่าผู้นั้นไม่มีคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามสำหรับการดำรงตำแหน่งดังกล่าว ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท”

มาตรา ๑๐๗

ไม่มีการแก้ไข**ไม่มีประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ****มติที่ประชุม**

มาตรา ๑๐๗

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๐๗ พรรคการเมืองใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท และปรับอีกวันละหนึ่งพันบาทตลอดระยะเวลาที่ยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง”

มาตรา ๑๐๘

ไม่มีการแก้ไข**ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ**

นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ กรรมการการวิสามัญ ได้ตั้งข้อสังเกตว่า ความผิดตามมาตรานี้คือการบริจาคว่าเพื่อสนับสนุนการกระทำอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๔๔ คือ การบ่อนทำลายความมั่นคงของราชอาณาจักร ราชบัลลังก์ ฯลฯ โดยมีโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และความผิดตามมาตรา ๑๐๘ กรณีผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองฝ่าฝืนมาตรา ๔๕ คือ การกระทำหรือส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ใดทำการอันเป็นการก่อกวนหรือคุกคามความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี แต่เมื่อพิจารณาประกอบกับมาตรา ๑๑๐ กรณีฝ่าฝืนมาตรา ๔๖ คือ พรรคการเมืองหรือสมาชิกเรียก รับ หรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ใด เพื่อให้ผู้นั้นได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือตำแหน่งในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยมีโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี จะเห็นได้ว่าการลำดับโทษอาชญากรรมยังล้าหลังกันอยู่ โดยเห็นว่าการกระทำที่เป็นการบ่อนทำลายความมั่นคงของราชอาณาจักร ราชบัลลังก์ ฯลฯ น่าจะมีโทษสูงกว่าการกระทำผิดตามมาตรา ๑๑๐ ดังนั้น ควรที่จะมีการจัดลำดับโทษให้ชัดเจนตามความร้ายแรงของการกระทำ

มติที่ประชุม

มาตรา ๑๐๘

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๐๘ ผู้ใดบริจาคให้พรรคการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือสมาชิกเพื่อกระทำการหรือสนับสนุนการกระทำอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๔๔ ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น”

มาตรา ๑๐๙

ไม่มีการแก้ไขไม่มีประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ**มติที่ประชุม**

มาตรา ๑๐๙

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๐๙ ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น”

มาตรา ๑๑๐

ไม่มีการแก้ไขประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ

มาตรา ๑๐๘ มาตรา ๑๐๙ และมาตรา ๑๑๐ ที่ประชุมเห็นว่าควรที่จะได้มีการพิจารณาจัดลำดับการลงโทษตามความร้ายแรงของพฤติกรรมอีกครั้ง

มติที่ประชุม

มาตรา ๑๑๐

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๑๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๖ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น”

มาตรา ๑๑๑

ไม่มีการแก้ไขไม่มีประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ**มติที่ประชุม**

มาตรา ๑๑๑

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๑๑ หัวหน้าพรรคการเมืองผู้ใดออกหนังสือรับรองผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๕๐ อันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี”

มาตรา ๑๑๒

มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้สอบถามว่า ในมาตรา ๑๐๐ ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาผ่านมานั้นใช้เกณฑ์ปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท และปรับรายวันอีกวันละหนึ่งพันบาท แต่ตามมาตราแก้ไขปรับไม่เกินห้าแสนบาท และปรับอีกวันละห้าหมื่นบาท มีเกณฑ์ในการคิดคำนวณค่าปรับต่างกันอย่างไร

นายธนาววัฒน์ สังข์ทอง กรรมการวิสามัญ ผู้แทนจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ได้ตอบคำถามว่า เนื่องจากในการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญนั้นเห็นว่าการที่พรรคการเมืองไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง ซึ่งเป็นกรณีที่คณะกรรมการสั่งให้พรรคการเมืองกำหนดนโยบายโดยคำนึงถึงความเห็นของสาขาพรรคการเมืองและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดหรือต้องมีรายละเอียดนโยบายที่ต้องใช้จ่ายเงิน หรือกรณีไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๑ วรรคสอง คือ ไม่ปฏิบัติตามมาตรการที่คณะกรรมการกำหนดเกี่ยวกับการรับบริจาคของพรรคการเมือง นั้น เป็นเรื่องที่มีความสำคัญจึงมีการบัญญัติโทษให้สูงขึ้นโดยต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท และปรับอีกวันละห้าหมื่นบาท เพื่อให้พรรคการเมืองดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมาตรา ๕๑ และมาตรา ๗๑ ดังกล่าว

นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ กรรมการวิสามัญ ได้ตั้งข้อสังเกตว่า ในการกำหนดโทษใดๆ นั้นต้องสามารถสื่อได้ว่าเป็นธรรมในการกำหนดโทษโดยต้องมีเกณฑ์ในการที่จะกำหนด เช่น ถ้าเป็นโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีก็จะปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และโทษปรับที่ผ่านมาในมาตรา ๑๐๐ ปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท และปรับรายวันอีกวันละหนึ่งพันบาท ดังนั้น ควรที่จะมีเกณฑ์เดียวกันในการพิจารณาค่าปรับ ซึ่งถ้าใช้เกณฑ์ปรับไม่เกินห้าหมื่นบาทและปรับรายวันอีกวันละหนึ่งพันบาท มาตราแก้ไขปรับไม่เกินห้าแสนบาทก็ต้องปรับรายวันอีกวันละหนึ่งหมื่นบาทเพื่อให้สามารถที่จะอธิบายได้ถึงเกณฑ์การพิจารณาค่าปรับ

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเพื่อให้มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาค่าปรับในลักษณะเดียวกันกับมาตรา ๑๐๐ กล่าวคือ ปรับไม่เกินห้าหมื่นบาทและปรับรายวันอีกวันละหนึ่งพันบาท ดังนั้น จึงมีมติให้แก้ไขมาตรานี้ซึ่งมีโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท โดยต้องปรับรายวันอีกวันละหนึ่งหมื่นบาท

นายปริญญา แสงแก้วเขียว ผู้ช่วยเลขาธิการฯ ได้เสนอว่า ความในบรรทัดแรก ความว่า “พรรคการเมืองใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการมาตรา ๕๑ วรรคสอง” นั้น เพื่อให้มีความสมบูรณ์และสอดคล้องกับการบัญญัติในมาตราตราอื่นควรที่จะแก้ไขเป็นความว่า “พรรคการเมืองใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง”

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติให้แก้ไขตามที่เสนอ

มติที่ประชุม

มาตรา ๑๑๒

มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๑๒ พรรคการเมืองใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตาม
มาตรา ๕๑ วรรคสอง หรือมาตรา ๗๑ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท และปรับอีก
วันละห้าหมื่นบาทหนึ่งหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง”

มาตรา ๑๑๓

ไม่มีการแก้ไข**ไม่มีประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการธิการวิสามัญ****มติที่ประชุม**

มาตรา ๑๑๓

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๑๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๒ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๗ วรรคสอง
หรือวรรคสาม มาตรา ๕๙ มาตรา ๖๑ หรือมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน
ห้าหมื่นบาท และปรับอีกวันละหนึ่งพันบาทตลอดระยะเวลาที่ยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง”

มาตรา ๑๑๔

ไม่มีการแก้ไข**ไม่มีประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการธิการวิสามัญ****มติที่ประชุม**

มาตรา ๑๑๔

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๑๔ พรรคการเมืองใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวาง
โทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท”

มาตรา ๑๑๕

ไม่มีการแก้ไข**ไม่มีประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการธิการวิสามัญ****มติที่ประชุม**

มาตรา ๑๑๕

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๑๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง
มีกำหนดห้าปี

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิด
ดังกล่าวเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคล
ให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของบุคคล ซึ่งสั่งการหรือรับผิดชอบในการดำเนินงาน
ของนิติบุคคลนั้นด้วย”

มาตรา ๑๑๖

ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญมติที่ประชุม

มาตรา ๑๑๗

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๑๖ พรรคการเมืองได้รับบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดมีมูลค่าเกินที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๐ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีกำหนดห้าปี และให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ส่วนที่เกินมูลค่าที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๖๐ ตกเป็นของกองทุน”

มาตรา ๑๑๗

ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญมติที่ประชุม

มาตรา ๑๑๗

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๑๗ ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น”

มาตรา ๑๑๘

ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญมติที่ประชุม

มาตรา ๑๑๘

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๑๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๗ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี”

มาตรา ๑๑๙

ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญมติที่ประชุม

มาตรา ๑๑๙

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๑๙ สมาชิกผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๘ หรือผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๙ หรือมาตรา ๗๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคล ให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น”

มาตรา ๑๒๐ ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการมาธิการวิสามัญ

มติที่ประชุม มาตรา ๑๒๐ ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๒๐ พรรคการเมืองใดไม่รายงานตามมาตรา ๗๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท”

มาตรา ๑๒๑ ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการมาธิการวิสามัญ

มติที่ประชุม มาตรา ๑๒๑ ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๒๑ พรรคการเมืองใดจัดทำรายงานตามมาตรา ๗๘ วรรคหนึ่ง อันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท”

มาตรา ๑๒๒ ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการมาธิการวิสามัญ

มติที่ประชุม มาตรา ๑๒๒ ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๒๒ พรรคการเมืองใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๘ วรรคสามหรือวรรคสี่ ต้องระวางโทษปรับห้าเท่าของจำนวนเงินที่จ่ายไปโดยไม่ถูกต้อง ถ้าเป็นการกระทำความผิดซ้ำ ให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้น”

มาตรา ๑๒๓ ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการมาธิการวิสามัญ

มติที่ประชุม มาตรา ๑๒๓ ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๒๓ หัวหน้าพรรคการเมือง กรรมการบริหารพรรคการเมือง และเหรียญกษาปณ์พรรคการเมืองผู้นำหรือยินยอมให้บุคคลอื่นนำเงินหรือทรัพย์สินของพรรคการเมือง ไปใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ส่วนตัวหรือบุคคลอื่น หรือนำไปใช้เพื่อการอื่นใด อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๒๔

ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญมติที่ประชุม

มาตรา ๑๒๔

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๒๔ พรรคการเมืองใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๑ วรรคสอง หรือเปิดเผยข้อมูลค่าใช้จ่ายในการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์การดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองมีกำหนดห้าปี และในกรณีที่กรรมการบริหารพรรคการเมืองผู้ใดได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรา ๘๑ วรรคสอง และละเลยไม่ดำเนินการตามหน้าที่ ให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของกรรมการบริหารพรรคการเมืองผู้นั้นมีกำหนดห้าปีด้วย”

มาตรา ๑๒๕

ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญมติที่ประชุม

มาตรา ๑๒๕

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๒๕ ผู้ใดจ่ายเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดให้แก่สมาชิกซึ่งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น”

มาตรา ๑๒๖

ไม่มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ

พลเอก มารุต ปิยะโชติสังข์ รองประธานคณะกรรมการการวิสามัญ คนที่สอง ได้สอบถามว่า กรณีที่พรรคการเมืองมีการจ่ายเงินเดือนให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะมีความผิดตามมาตรานี้หรือไม่

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กรรมการการวิสามัญ ผู้แทนจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ได้ตอบคำถามว่า พรรคการเมืองสามารถจ่ายเงินเดือนให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ แต่ต้องแจ้งให้นายทะเบียนทราบถึงหลักเกณฑ์และวิธีการจ่าย

รองศาสตราจารย์พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต กรรมการการวิสามัญ ได้อภิปรายว่า ไม่เห็นด้วยที่จะให้พรรคการเมืองหรือผู้ใดสามารถจะให้เงินแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ว่าจะกรณีใดๆ ได้ โดยควรที่จะห้ามในเรื่องนี้และถ้าฝ่าฝืนควรที่จะมีการลงโทษ และถ้าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายเงินก็สามารถเขียนโครงการเพื่อขอใช้เงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้

ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต กรรมการวิสามัญ ผู้แทนจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ได้อภิปรายว่า เป็นที่เข้าใจกันว่าการจะใช้เงินในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองนั้น การที่ใช้เงินจากบุคคลอื่นจะเป็นการสร้างความผูกพันหรือบุญคุณ ซึ่งการที่จะทำให้การเมืองมีความโปร่งใสในบางครั้งทำได้ค่อนข้างยาก อย่างไรก็ตามแล้วแต่ในการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญนั้นเห็นว่าการที่จะห้ามไปเสียทั้งหมดไม่ให้ใช้เงินจากผู้อื่นไปดำเนินกิจกรรมนั้น อาจเป็นการจำกัดจนเกินไปหรือจะบอกว่ามีการจ่ายเงินเดือนนั้นอาจเป็นการมองในมุมลบ แต่ถ้ามองว่าการที่ให้อำนาจไปนั้นก็เพื่อที่จะดูแลประชาชนในพื้นที่ที่อาจจะเคยดูแลกันอยู่ จึงมีการกำหนดว่าถ้าจะมีการให้เงิน ต้องมีการแจ้งกับนายทะเบียนและบอกที่มาที่ไปของเงินเหล่านั้นได้

นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ กรรมการวิสามัญ ได้ตั้งข้อสังเกตว่า ในมาตรา ๘๒ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า “ห้ามมิให้สมาชิกซึ่งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รับเงินทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด” ซึ่งความผิดตามมาตรา ๑๒๖ นี้ ครอบคลุมทั้งผู้ให้และผู้รับหรือไม่ เนื่องจากกรณีนี้ผู้ให้มีเพียงไม่กี่คนแต่มีผู้รับจำนวนมาก และผู้ให้ควรที่จะมีโทษสูงกว่าผู้รับ และกรณีที่มีลงโทษสูงๆ มักจะไม่สามารถที่จะจับตัวผู้กระทำผิดได้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล กรรมการวิสามัญ ได้อภิปรายว่า เห็นด้วยที่ไม่ควรที่จะให้มีการจ่ายเงินให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่ควรที่จะดำเนินการให้เป็นระบบ ถ้าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายเงิน

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้ตั้งข้อสังเกตว่า ควรที่จะได้มีการพิจารณาทบทวนควบคู่กับมาตรา ๘๒ อีกครั้ง ว่าจะให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่ต้องการทำให้มีความโปร่งใสโดยนำสิ่งที่เขาทำอยู่แล้วคือการจ่ายเงินให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมากำหนดให้แจ้งนายทะเบียนทราบหรือจะห้ามมิให้มีการดำเนินการไม่ว่ากรณีใดๆ และให้มีความผิด

มติที่ประชุม

มาตรา ๑๒๖

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๒๖ สมาชิกพรรคการเมืองซึ่งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๘๒ วรรคสอง ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔๙ แห่งประมวลกฎหมายอาญา”

มาตรา ๑๒๗

ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญมติที่ประชุม

มาตรา ๑๒๗

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๒๗ กรรมการบริหารพรรคการเมืองผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๒๘

ไม่มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ

พลเอก สุรวัช บุตรวงษ์ กรรมการการวิสามัญ ได้สอบถามว่า กรณีที่หัวหน้าพรรคการเมืองลงชื่อในเอกสารไปแล้วปรากฏว่าเอกสารไม่ถูกต้องโดยที่ไม่ทราบ จะต้องรับผิดชอบหรือไม่ นายแสวง บุญมี รองเลขาธิการคณะกรรมการการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ตอบคำถามว่าในการดำเนินการของพรรคการเมืองกับบุคคลภายนอกนั้น หัวหน้าพรรคการเมืองหรือผู้ทำการแทนจะเป็นผู้ดำเนินการ ดังนั้น หัวหน้าพรรคการเมืองหรือผู้ทำการแทนจะต้องรับผิดชอบถ้าเอกสารไม่ถูกต้อง

มติที่ประชุม

มาตรา ๑๒๘

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๒๘ ในกรณีที่พรรคการเมืองเป็นผู้กระทำความผิด ถ้าการกระทำความผิดของพรรคการเมืองนั้น เกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของหัวหน้าพรรคการเมือง หรือกรรมการบริหารพรรคการเมือง ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของพรรคการเมืองนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้พรรคการเมืองนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย”

มาตรา ๑๒๙

ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญมติที่ประชุม

มาตรา ๑๒๙

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๒๙ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ซึ่งมีโทษปรับสถานเดียว หรือมีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีด้วย โดยความผิดนั้นไม่มีกรณีที่ทำให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งด้วย ให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมาย มีอำนาจเปรียบเทียบความผิดดังกล่าวได้

เมื่อผู้ต้องหายินยอมให้เปรียบเทียบและชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบภายใน
ระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงิน
ค่าปรับภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ดำเนินคดีต่อไป”

มาตรา ๑๓๐

รอกการพิจารณา

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญ

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยร กรรมการสิทธิการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า ในการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญนั้น
เห็นว่า การพิจารณาคดีเกี่ยวกับเรื่องในทางการเมืองหรือคดีทุจริตนั้น ควรที่จะให้มีการดำเนินคดีลับหลัง
จำเลยได้ เนื่องจากโดยส่วนใหญ่จำเลยในคดีเหล่านี้จะหลบหนี อย่างไรก็ตามในประเด็นนี้ในการยกร่าง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
พ.ศ. .... คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้มีการเชิญทางผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรมมาร่วมหารือแต่ยัง
มิได้ข้อยุติที่ชัดเจน ดังนั้น จึงขอให้รอกการพิจารณามาตรานี้เอาไว้ก่อนเพื่อรอความชัดเจนของ
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญอีกครั้งและให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว

นายณัฐพล สิงห์สิริสิทธิ์ ฝ่ายเลขานุการ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า
บทบัญญัติมาตรานี้มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอคำแปรญัตติคือ ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์
วรรณแสง โดยขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๓๐ ดังนี้

“มาตรา ๑๓๐ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
ถ้าจำเลยอยู่ในอำนาจศาลแล้วแต่ได้หลบหนีไปหลังจากที่ศาลอ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยฟังแล้ว
หลบหนีเมื่อศาลได้ออกหมายจับแล้วแต่ยังจับตัวมาไม่ได้ ให้ศาลมีอำนาจพิจารณา สืบพยาน และอ่านคำ
พิพากษาลับหลังจำเลยได้”

ที่ประชุมพิจารณาแล้วจึงมีมติให้รอกการพิจารณาเพื่อรอแนวทางที่ชัดเจน
ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มติที่ประชุม

มาตรา ๑๓๐

รอกการพิจารณา

“มาตรา ๑๓๐ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ถ้า
จำเลยอยู่ในอำนาจศาลแล้วแต่ได้หลบหนีไปและศาลได้ออกหมายจับแล้วแต่ยังจับตัวมาไม่ได้ ให้ศาลมี
อำนาจพิจารณา สืบพยาน และอ่านคำพิพากษาลับหลังจำเลยได้”

บทเฉพาะกาล

ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญมติที่ประชุม

บทเฉพาะกาล

ไม่มีการแก้ไข

“บทเฉพาะกาล”

มาตรา ๑๓๑

ไม่มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ

นายพัชโรดม ลิ้มปิษเฐียร กรรมการการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า มาตรานี้จะ เป็นบทเฉพาะกาลที่รองรับพรรคการเมืองที่จัดตั้งหรือเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้ยังมีสถานะเป็นพรรคการเมืองอยู่ รวมทั้งรองรับกรรมการบริหารและให้ถือว่าพรรคการเมืองมีสมาชิกตามที่ปรากฏในทะเบียนสมาชิกพรรคการเมืองที่สำนักงานจัดให้มีขึ้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐

มติที่ประชุม

มาตรา ๑๓๑

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๓๑ ให้พรรคการเมืองที่จัดตั้งหรือเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ และยังคงดำรงอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ เป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองดังกล่าวที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังคงเป็นคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองเพื่อดำเนินการตามมาตรา ๑๓๒ โดยให้ถือว่าพรรคการเมืองดังกล่าวมีสมาชิกตามที่ปรากฏในทะเบียนสมาชิกพรรคการเมืองที่สำนักงานจัดให้มีขึ้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐”

มาตรา ๑๓๒

รอการพิจารณา

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ

นายแสวง บุญมี รองเลขาธิการคณะกรรมการการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้จัดทำเอกสารสรุปเรื่องที่พรรคการเมืองต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อประกอบการพิจารณาตามที่ได้สำเนาแจกที่ประชุมแล้วสรุปได้ดังนี้

๑. พรรคการเมืองที่มี ๔ สาขา ครบทั้ง ๔ ภาค มีสมาชิกภาคละ ๕๐๐ คน และมีสมาชิกรวมทั้งหมด ๑๐,๐๐๐ คน ขึ้นไป ซึ่งจะมีอยู่ทั้งสิ้น ๖ พรรคการเมือง

๒. พรรคการเมืองที่มี ๔ สาขา ครบทั้ง ๔ ภาค มีสมาชิกภาคละ ๕๐๐ คน และมีสมาชิกรวมทั้งหมด ๕,๐๐๐ คน ขึ้นไป ซึ่งจะมีอยู่ทั้งสิ้น ๔ พรรคการเมือง

๓. พรรคการเมืองที่มี ๔ สาขา ครบทั้ง ๔ ภาค โดยสมาชิกบางไม่ถึง ๕๐๐ คน แต่มีสมาชิกรวมทั้งหมด ๕,๐๐๐ คน ขึ้นไป ซึ่งจะมีอยู่ทั้งสิ้น ๒๖ พรรคการเมือง

๔. พรรคการเมืองที่มีสาขาไม่ครบ ๔ สาขา และไม่ครบทั้ง ๔ ภาค แต่มีสมาชิกรวมทั้งหมด ๕,๐๐๐ คน ขึ้นไป ซึ่งจะมีอยู่ทั้งสิ้น ๖ พรรคการเมือง

๕. พรรคการเมืองที่มีสาขาไม่ครบ ๔ สาขา และไม่ครบ ๔ ภาค มีสมาชิกรวมทั้งหมดไม่ถึง ๕,๐๐๐ คน ซึ่งจะมีอยู่ทั้งสิ้น ๘ พรรคการเมือง

๖. พรรคการเมืองที่มีสาขาไม่ครบ ๔ สาขา และไม่ครบ ๔ ภาค มีสมาชิกรวมทั้งหมดไม่ถึง ๕๐๐ คน ซึ่งจะมีอยู่ทั้งสิ้น ๒๐ พรรคการเมือง

“(๑) แจ้งการเปลี่ยนแปลงสมาชิกที่แตกต่างจากที่ปรากฏในทะเบียนสมาชิกพรรคการเมืองตามมาตรา ๑๓๑ ให้นายทะเบียนทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ”

นายณัฐพล สิงห์สิริสิทธิ์ ฝ่ายเลขานุการ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า ใน (๑) พรรคการเมืองมีความเห็นว่า กรณีฐานข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงนั้น จะขอรับการสนับสนุนข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้หรือไม่เพื่ออำนวยความสะดวกในการพิจารณาเรื่องการเปลี่ยนแปลงข้อมูล

นายแสวง บุญมี รองเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า ในเรื่องข้อมูลพรรคการเมืองของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้นจะมาจากที่พรรคการเมืองต่างๆ ส่งมาให้ ซึ่งตามกฎหมายเป็นหน้าที่ของพรรคการเมืองที่ต้องมีข้อมูล อย่างไรก็ตามตอนนี้สำนักงานได้มีหนังสือแจ้งให้แต่ละพรรคการเมืองตรวจสอบรายชื่อพรรคการเมืองของตนเพื่อยืนยันตัวตน และถ้าพรรคการเมืองจะขอข้อมูลจากสำนักงานก็สามารถที่จะดำเนินการได้

พลเอก สกนธ์ สัจจานิตย์ กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา ได้ตั้งข้อสังเกตว่า กรณีที่พรรคการเมืองมาขอข้อมูลสมาชิกจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งไปแล้ว อาจกลายเป็นว่าสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับรองและยืนยันความถูกต้องของจำนวนสมาชิกของพรรคการเมืองตามที่ได้ให้ไปนั้นด้วย

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยร กรรมการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า ใน (๑) นี้ เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับ ตามมาตรา ๑๓๑ ให้ถือว่าพรรคการเมืองดังกล่าวมีสมาชิกตามที่ปรากฏในทะเบียนสมาชิกพรรคการเมืองที่สำนักงานจัดให้มีขึ้น ดังนั้น ถ้าภายในเก้าสิบวันมีการเปลี่ยนแปลงสมาชิกจะต้องมีการแจ้งให้นายทะเบียนทราบตาม (๑) ของมาตรา ๑๓๒ นี้ เพื่อให้เป็นปัจจุบัน

“(๒) พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ และในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังมีสมาชิกไม่ถึงห้าร้อยคน ต้องดำเนินการให้มีสมาชิกให้ครบห้าร้อยคนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ”

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยร กรรมการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า (๒) จะเป็นการกำหนดหน้าที่ให้พรรคการเมืองต้องดำเนินการกรณีที่มีสมาชิกไม่ถึงห้าร้อยคน ต้องดำเนินการให้มีสมาชิกให้ครบห้าร้อยคนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

“(๓) จัดให้มีทุนประเดิมจำนวนหนึ่งล้านบาท และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ในกรณีที่พรรคการเมืองมีเงินหรือทรัพย์สินอยู่แล้วจะกันเงินหรือทรัพย์สินที่มีอยู่แยกไว้เป็นทุนประเดิมก็ได้ แต่ต้องแจ้งให้นายทะเบียนทราบพร้อมด้วยหลักฐานการกันเงินภายในระยะเวลาดังกล่าว”

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยร กรรมการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า (๓) เป็นเรื่องของทุนประเดิมซึ่งที่ประชุมได้มีมติให้รอการพิจารณาในมาตรา ๙ วรรคสอง ดังนั้น ในส่วนของจำนวนทุนประเดิมจึงขอให้รอการพิจารณาพร้อมกับมาตรา ๙ วรรคสองดังกล่าว ส่วนในเรื่องของการกันเงินหรือทรัพย์สินที่มีอยู่แยกไว้เป็นทุนประเดิมนั้น เนื่องจากเป็นพรรคการเมืองตามกฎหมายเดิมถ้ามีทรัพย์สินหรือเงินอยู่แล้วก็สามารถแจ้งให้นายทะเบียนทราบพร้อมด้วยหลักฐานการกันเงินเท่านั้น

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติให้รอการพิจารณาใน (๓) ให้สอดคล้องกับมาตรา ๙ วรรคสองในเรื่องจำนวนทุนประเดิม

“(๔) จัดให้สมาชิกพรรคการเมืองจำนวนไม่น้อยกว่าห้าร้อยคนชำระค่าบำรุงพรรคการเมืองสำหรับปีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับภายในเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และให้พรรคการเมืองแจ้งให้คณะกรรมการทราบพร้อมด้วยหลักฐานแสดงการชำระค่าบำรุงพรรคการเมืองสำหรับปีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับภายในสิบห้าวันนับแต่วันพ้นระยะเวลาชำระค่าบำรุงพรรคการเมืองดังกล่าว สมาชิกที่ชำระค่าบำรุงพรรคการเมืองดังกล่าว หากยังค้างค่าบำรุงพรรคการเมืองสำหรับปีก่อน ๆ อยู่เป็นจำนวนเท่าไร ให้เป็นอันพับไป”

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีธร กรรมการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า (๔) เป็นการกำหนดหน้าที่ของพรรคการเมืองที่ต้องจัดให้สมาชิกพรรคการเมืองจำนวนไม่น้อยกว่าห้าร้อยคนชำระค่าบำรุงพรรคการเมืองสำหรับปีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับภายในเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันและแจ้งให้คณะกรรมการเลือกตั้งทราบพร้อมด้วยหลักฐานการชำระ และหากค้างชำระค่าบำรุงสมาชิกมาตั้งแต่แรกก็ไม่ต้องการชำระโดยให้นับปีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับเป็นปีแรก

“(๕) จัดให้สมาชิกพรรคการเมืองชำระเงินค่าบำรุงพรรคการเมืองให้ได้จำนวนไม่น้อยกว่าห้าพันคนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และให้ได้จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนภายในสี่ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ เมื่อพ้นระยะเวลาสี่ปีดังกล่าวแล้ว ให้สมาชิกภาพของสมาชิกที่มีได้ชำระค่าบำรุงพรรคการเมืองเป็นอันสิ้นสุดลง และให้นายทะเบียนสมาชิกแจ้งให้นายทะเบียนทราบ ตามรายการและวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด”

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีธร กรรมการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า (๕) เป็นการกำหนดให้พรรคการเมืองต้องจัดให้สมาชิกพรรคการเมืองชำระเงินค่าบำรุงพรรคการเมืองให้ได้จำนวนไม่น้อยกว่าห้าพันคนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และให้ได้จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนภายในสี่ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ โดยเมื่อพ้นระยะเวลาสี่ปีแล้วสมาชิกคนใดยังไม่ได้ชำระค่าบำรุงสมาชิกก็ให้สมาชิกภาพของสมาชิกนั้นสิ้นสุดลง และให้นายทะเบียนสมาชิกแจ้งให้นายทะเบียนทราบ ตามรายการและวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้สอบถามว่า กรณีตาม (๕) นี้ ถ้าพรรคการเมืองต้องจัดให้สมาชิกพรรคการเมืองชำระเงินค่าบำรุงพรรคการเมืองให้ได้จำนวนไม่น้อยกว่าห้าพันคนภายในหนึ่งปีแล้ว แต่หลังจากนั้นไม่ได้มีการชำระค่าบำรุงสมาชิกจนถึงปีที่สี่ จะทำให้สมาชิกเหล่านั้นขาดจากการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองหรือไม่

นายพัชโรดม ลิมพิชเสีเยร กรรมการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ตอบคำถามว่า เนื่องจากบทบัญญัติมาตรานี้เป็นบทเฉพาะกาลสำหรับพรรคการเมืองเดิมซึ่งมีกรอบได้ดำเนินการ และสามารถขยายเวลาได้ตามวรรคสองของมาตรานี้ได้รวมแล้วไม่เกินสามปี ดังนั้น ถ้ายังไม่ได้มีการดำเนินการชำระค่าสมาชิกก็ยังสามารถระคับระคองให้ยังคงเป็นพรรคการเมืองอยู่ได้ภายในระยะเวลาดังกล่าวเพื่อจะเก็บค่าบำรุงสมาชิกให้ครบ

นายณัฐพล สิงห์สิริสิทธิ์ ฝ่ายเลขานุการ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า ใน (๕) พรรคการเมืองมีความเห็นว่า ในปีหนึ่งถึงปีที่สี่นั้น สมาชิกที่ชำระค่าบำรุงสมาชิกกับสมาชิกที่ไม่ได้ชำระจะมีสิทธิแตกต่างกันอย่างไร

นายพัชโรดม ลิมพิชเสีเยร กรรมการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ตอบคำถามว่า ในเรื่องสิทธิของสมาชิกนั้นในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ไม่ได้มีการบัญญัติความแตกต่างเอาไว้ แต่ก็ขึ้นอยู่กับข้อบังคับของแต่ละพรรคการเมืองในการที่จะกำหนดสิทธิและความแตกต่างระหว่างสมาชิกที่ชำระค่าบำรุงสมาชิกกับสมาชิกที่ไม่ได้ชำระ

“(๖) จัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อแก้ไขข้อบังคับและจัดทำคำประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคการเมืองและนโยบายของพรรคการเมืองให้ถูกต้องตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และเลือกหัวหน้าพรรคการเมือง เหนรัญญิกพรรคการเมือง นายทะเบียนสมาชิก และกรรมการบริหารอื่นของพรรคการเมือง ตามข้อบังคับของพรรคการเมืองที่แก้ไขใหม่ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ การประชุมใหญ่อ้างกล่าวนอกจากต้องดำเนินการตามข้อบังคับของพรรคการเมืองที่ใช้บังคับอยู่แล้ว ต้องมีหัวหน้าสาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่าสี่สาขา และมีสมาชิกของพรรคการเมืองที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดแต่ละจังหวัด ๆ ละไม่น้อยกว่าสามคนสำหรับจังหวัดที่มีสมาชิกตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป เข้าร่วมประชุมและมีสิทธิลงคะแนนเสียงในการแก้ไขข้อบังคับและเลือกหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคด้วย”

นายพัชโรดม ลิมพิชเสีเยร กรรมการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า (๖) เป็นการกำหนดให้พรรคการเมืองต้องจัดประชุมใหญ่เพื่อแก้ไขข้อบังคับและจัดทำคำประกาศอุดมการณ์ทางการเมือง และนโยบายให้ถูกต้องตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และเลือกหัวหน้าพรรคการเมือง เหนรัญญิกพรรคการเมือง นายทะเบียนสมาชิก และกรรมการบริหารอื่นของพรรคการเมือง ตามข้อบังคับของพรรคการเมืองที่แก้ไขใหม่ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ นอกจากนี้ยังมีการกำหนดองค์ประกอบของที่ประชุมใหญ่พรรคการเมืองเป็นกรณีพิเศษอีกด้วย โดยเจตนาคือต้องการให้มีส่วนร่วม

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการธิการวิสามัญ ได้ตั้งข้อสังเกตว่า กรณีบัญญัติให้องค์ประกอบในการประชุมใหญ่ต้องมีสมาชิกของพรรคการเมือง ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดแต่ละจังหวัด ๆ ละไม่น้อยกว่าสามคนสำหรับจังหวัดที่มีสมาชิกตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป เข้าร่วมประชุมนั้นอาจเกิดปัญหาในทางปฏิบัติได้ เพราะถ้าขาดส่วนหนึ่งส่วนใดก็อาจทำให้ไม่สามารถประชุมได้หรือแม้ว่าสามารถมาได้ตามองค์ประกอบ จำนวนเสียงในการลงคะแนนอาจยังลักลั่นกันอยู่ กล่าวคือ หัวหน้าสาขาพรรคการเมืองหนึ่งคนมีหนึ่งเสียง แต่ถ้าสมาชิกพรรคการเมืองในจังหวัดที่มานั้น สามคนมีคนหนึ่งเสียงคือสามเสียง ดังนั้น การตรากฎหมายควรที่จะให้สามารถปฏิบัติได้

นายณัฐพล สิงห์สิริสิทธิ์ ฝ่ายเลขานุการ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า ใน (๖) พรรคการเมืองมีความเห็นว่า ในการปฏิบัติอาจมีความสับสนระหว่างข้อบังคับเก่าและข้อบังคับใหม่ และเงื่อนไขขององค์ประกอบของการประชุมใหญ่เป็นเงื่อนไขที่อาจเกิดปัญหาในทางปฏิบัติได้และอาจมีค่าใช้จ่ายของสมาชิกที่เดินทางมาประชุมจึงขอเสนอให้ตัดส่วนนี้ออก

พลอากาศเอก อติศักดิ์ กลั่นเสนาะ กรรมการธิการวิสามัญ ได้สอบถามว่า เหตุใดองค์ประกอบในการประชุมใหญ่ตามมาตรา ๓๙ กับบทบัญญัติมาตรานี้ (๖) จึงมีความแตกต่างกัน

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยร กรรมการธิการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า องค์ประกอบของที่ประชุมใหญ่ตาม (๖) นี้จะมีได้มีการกำหนดจำนวนเอาไว้ว่าต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าสองร้อยห้าสิบคนเช่นเดียวกับมาตรา ๓๙ แต่จะเป็นการกำหนดให้มีส่วนร่วมของสมาชิกและมีความหลากหลายเท่านั้นเนื่องจากการดำเนินการที่สำคัญเกี่ยวกับการแก้ไขข้อบังคับและจัดทำประกาศอุดมการณ์ทางการเมือง รวมทั้งนโยบายของพรรค

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเพื่อให้พรรคการเมืองสามารถปฏิบัติได้ จึงควรกำหนดให้นอกจากการประชุมใหญ่ต้องดำเนินการตามข้อบังคับของพรรคการเมืองที่ใช้บังคับอยู่แล้วและต้องมีหัวหน้าสาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่าสี่สาขา จะต้องสมาชิกของพรรคการเมืองอีกจำนวนหนึ่งเข้าร่วมเป็นองค์ประชุมโดยต้องเป็นจำนวนที่สามารถปฏิบัติได้ จึงอ้างอิงกับจำนวนในการจัดประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองในกรณีการจัดตั้งพรรคใหม่ตามมาตรา ๓๙ คือ จำนวนไม่น้อยกว่าสองร้อยห้าสิบคน โดยแก้ไข ดังนี้

“(๖) จัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อแก้ไขข้อบังคับและจัดทำคำประกาศ
อุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคการเมืองและนโยบายของพรรคการเมืองให้ถูกต้องตามที่บัญญัติไว้ใน
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และเลือกหัวหน้าพรรคการเมือง เหนรัญญิกพรรคการเมือง
นายทะเบียนสมาชิก และกรรมการบริหารอื่นของพรรคการเมือง ตามข้อบังคับของพรรคการเมือง
ที่แก้ไขใหม่ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ
การประชุมใหญ่ดังกล่าวนอกจากต้องดำเนินการตามข้อบังคับของพรรคการเมืองที่ใช้บังคับอยู่แล้ว
ต้องมีหัวหน้าสาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่าสี่สาขา และมีสมาชิกของพรรคการเมืองที่มีคุณสมบัติ
อยู่ในจังหวัดแต่ละจังหวัด ๆ ละไม่น้อยกว่าสองคนสำหรับจังหวัดที่มีสมาชิกตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป
ไม่น้อยกว่าสองร้อยห้าสิบคน เข้าร่วมประชุมและมีสิทธิลงคะแนนเสียงในการแก้ไขข้อบังคับและเลือก
หัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคด้วย

“(๗) จัดตั้งสาขาพรรคการเมือง และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด
ให้ครบถ้วนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้พร้อมทั้งแจ้งรายการตามมาตรา ๓๓ และ
มาตรา ๓๕ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ
ในกรณีที่ได้มีการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองโดยชอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้ถือว่าเป็นการจัดตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
แต่ให้แจ้งเป็นหนังสือยืนยันให้นายทะเบียนทราบภายในระยะเวลาดังกล่าวด้วย”

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยร กรรมการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า (๗) เป็นการกำหนดให้จัดตั้งสาขาพรรคการเมืองและ
ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดให้ครบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ภายในหนึ่งร้อย
แปดสิบวัน ส่วนกรณีที่ได้มีการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองตามกฎหมายเดิมนั้น ก็ให้ถือว่าเป็นสาขาพรรค
การเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

นายแสวง บุญมี รองเลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงาน
คณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้สอบถามว่า การที่ให้พรรคการเมืองยืนยันสาขาพรรคการเมืองตาม
กฎหมายเดิมนั้น กรณีถ้าสาขาพรรคการเมืองนั้นมืองค์ประกอบไม่ครบตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญนี้ จะถือว่ากลายเป็นสาขาพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เลย
หรือไม่หรือต้องมีการดำเนินการให้ถูกต้องก่อน

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยร กรรมการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ตอบคำถามว่า (๗) เป็นการรองรับสาขาพรรคการเมืองที่จัดตั้งตามกฎหมายเดิม โดยให้ถือว่าเป็นการจัดตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ แต่พรรคการเมืองแจ้งเป็นหนังสือยืนยันให้นายทะเบียนทราบ ดังนั้น ถ้าในทางปฏิบัติสาขาพรรคการเมืองนั้นมืองค์ประกอบไม่ครบ เช่น มีสมาชิกไม่ถึงห้าร้อยคน ก็ไม่อาจเป็นสาขาพรรคการเมืองได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ซึ่งพรรคการเมืองก็ต้องดำเนินการหาสมาชิกให้ครบตามองค์ประกอบ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้สอบถามว่า ตาม (๗) บัญญัติให้จัดตั้งสาขาพรรคการเมือง และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดให้ครบถ้วน พร้อมทั้งแจ้งรายการตามมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๕ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน แต่ตามมาตรา ๓๓ ซึ่งเป็นกรณีจัดตั้งพรรคการเมืองใหม่ได้บัญญัติให้ต้องดำเนินการภายในหนึ่งปี เหตุใดจึงบัญญัติระยะเวลาไว้แตกต่างกัน

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยร กรรมการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ตอบคำถามว่า เนื่องจาก (๗) เป็นการบัญญัติเพียงในเรื่องให้แจ้งรายการเท่านั้น ซึ่งสาขาพรรคการเมืองตามกฎหมายเดิมนั้นพรรคการเมืองมีครบตามจำนวนที่กฎหมายบัญญัติอยู่แล้ว ระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันจึงน่าจะเพียงพอในการแจ้ง

นายณัฐพล สิงห์สิริสิทธิ์ ฝ่ายเลขานุการ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า ใน (๗) พรรคการเมืองมีความเห็นว่า นอกจากการยืนยันสาขาพรรคการเมืองแล้ว จะรวมไปถึงการชำระค่าสมาชิกพรรคการเมืองด้วยหรือไม่ และเพื่อลดความยุ่งยากในการดำเนินการเรื่องเอกสาร สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งควรมีวิธีการอำนวยความสะดวกในการชำระค่าบำรุงสมาชิก โดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ด้วย

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยร กรรมการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ให้ข้อมูลว่า หน้าที่ที่พรรคการเมืองต้องดำเนินการคือต้องให้สมาชิกห้าร้อยคนมาชำระค่าบำรุงสมาชิกก่อนในช่วงแรกตาม (๔) เพื่อให้ครบตามองค์ประกอบใหม่และหลังจากนั้นก็จัดให้สมาชิกพรรคการเมืองชำระค่าบำรุงพรรคการเมืองให้ได้จำนวนไม่น้อยกว่าห้าพันคนในหนึ่งปี และไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนภายในสี่ปีตาม (๕) เพื่อให้สอดคล้องกับพรรคการเมืองที่จัดตั้งใหม่

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้ให้ข้อมูลว่า เพื่ออำนวยความสะดวกในเรื่องการชำระค่าบำรุงสมาชิกโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ คณะกรรมการวิสามัญได้มีการเชิญธนาคารแห่งประเทศไทยและธนาคารของรัฐมาร่วมหารือในการดำเนินการในเรื่องนี้ในวันอังคารที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ แล้ว

ที่ประชุมพิจารณาแล้วจึงมีมติให้รอการพิจารณาโดยมอบหมายให้ นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยร กรรมการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ยกร่าง (๗) ให้ชัดเจนถึงสถานะของสาขาพรรคการเมืองตามกฎหมายเดิมที่พรรคการเมืองยื่นยันต่อนายทะเบียน กรณีที่มีองค์ประกอบสาขาพรรคการเมืองไม่ครบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ พรรคการเมืองนั้นจะต้องดำเนินการอย่างไรและภายในระยะเวลาเท่าใด

วรรคสอง

“ระยะเวลาที่กำหนดให้พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ ตามมาตรา ๑๓๒ วรรคหนึ่ง พรรคการเมืองอาจทำหนังสือขอขยายเวลาออกไปตามที่จำเป็นก็ได้ แต่เมื่อรวมแล้วต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันสิ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง เมื่อครบระยะเวลาตามวรรคหนึ่งหรือครบระยะเวลาที่ได้รับการขยายแล้วพรรคการเมืองใดยังมีได้ดำเนินการให้แล้วเสร็จ ให้พรรคการเมืองนั้นสิ้นสภาพไป ทั้งนี้ ในระหว่างเวลาที่พรรคการเมืองยังปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) (๔) (๖) และ (๗) เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการตั้งสาขาพรรคการเมือง ไม่ครบถ้วน จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่ได้”

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยร กรรมการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ให้ข้อมูลว่า วรรคนี้จะเป็นการบัญญัติให้พรรคการเมืองสามารถขอขยายระยะเวลาในการดำเนินการตามที่กำหนดในอนุมาตราต่างๆ ออกไปตามที่จำเป็นได้ แต่รวมระยะเวลาทั้งหมดที่ขอขยายแล้วต้องไม่เกินสามปี และเมื่อครบระยะเวลาตามวรรคหนึ่งหรือครบระยะเวลาที่ได้รับการขยายแล้วพรรคการเมืองใด ยังมีได้ดำเนินการให้แล้วเสร็จ ให้พรรคการเมืองนั้นสิ้นสภาพไป และในระหว่างเวลาที่พรรคการเมืองยังปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) (๔) (๖) และ (๗) เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการตั้งสาขาพรรคการเมืองไม่ครบถ้วน จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่ได้

พลเอก สุรวัช บุตรวงษ์ กรรมการวิสามัญ ได้สอบถามว่า กรณีที่บัญญัติให้สามารถขยายเวลาได้ไม่เกินสามปีนั้นจะกระทบกับสิ่งที่รัฐบาลกำหนดไว้ คือ การเลือกตั้งหรือไม่

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยร กรรมการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ตอบคำถามว่า ระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนั้นได้กำหนดให้สอดคล้องกับกำหนดระยะเวลาของรัฐบาลที่กำหนดเรื่องการจัดการเลือกตั้งแล้ว ส่วนในเรื่องการขยายระยะเวลานั้นเป็นเรื่องที่พรรคการเมืองจะดำเนินการเองถ้าเขาไม่ดำเนินการให้แล้วเสร็จพรรคการเมืองนั้นก็ได้รับผลกระทบหรือไม่สามารถส่งผู้สมัครได้

มติที่ประชุม**มาตรา ๑๓๒****รอกการพิจารณา**

มาตรา ๑๓๒ พรรคการเมืองตามมาตรา ๑๓๑ ต้องดำเนินการในเรื่อง และภายในระยะเวลา ดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งการเปลี่ยนแปลงสมาชิกที่แตกต่างจากที่ปรากฏในทะเบียนสมาชิก พรรคการเมืองตามมาตรา ๑๓๑ ให้นายทะเบียนทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

(๒) พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ และในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับยังมีสมาชิก ไม่ถึงห้าร้อยคน ต้องดำเนินการให้มีสมาชิกให้ครบห้าร้อยคนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

(๓) จัดให้มีทุนประเดิมจำนวนหนึ่งล้านบาท และแจ้งให้นายทะเบียนทราบ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ในกรณีที่พรรค การเมืองมีเงินหรือทรัพย์สินอยู่แล้วจะกั้นเงินหรือทรัพย์สินที่มีอยู่แยกไว้เป็นทุนประเดิมก็ได้ แต่ต้องแจ้งให้นายทะเบียนทราบพร้อมด้วยหลักฐานการกั้นเงินภายในระยะเวลาดังกล่าว

(๔) จัดให้สมาชิกพรรคการเมืองจำนวนไม่น้อยกว่าห้าร้อยคนชำระค่าบำรุง พรรคการเมืองสำหรับปีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับภายในเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และให้พรรคการเมืองแจ้งให้คณะกรรมการทราบ พร้อมด้วยหลักฐานแสดงการชำระค่าบำรุงพรรคการเมืองสำหรับปีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ นี้ใช้บังคับภายในสิบห้าวันนับแต่วันพ้นระยะเวลาชำระค่าบำรุงพรรคการเมืองดังกล่าว สมาชิกที่ชำระค่า บำรุงพรรคการเมืองดังกล่าว หากยังค้างค่าบำรุงพรรคการเมืองสำหรับปีก่อน ๆ อยู่เป็นจำนวนเท่าไร ให้เป็นอันพับไป

(๕) จัดให้สมาชิกพรรคการเมืองชำระเงินค่าบำรุงพรรคการเมืองให้ได้จำนวน ไม่น้อยกว่าห้าพันคนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และให้ได้ จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนภายในสี่ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ เมื่อพ้นระยะเวลาสี่ปีดังกล่าวแล้ว ให้สมาชิกภาพของสมาชิกที่มีได้ชำระค่าบำรุงพรรคการเมือง เป็นอันสิ้นสุดลง และให้นายทะเบียนสมาชิกแจ้งให้นายทะเบียนทราบ ตามรายการและวิธีการ ที่นายทะเบียนกำหนด

(๖) จัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อแก้ไขข้อบังคับและจัดทำคำประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคการเมืองและนโยบายของพรรคการเมืองให้ถูกต้องตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และเลือกหัวหน้าพรรคการเมือง เหนรัญญิกพรรคการเมือง นายทะเบียนสมาชิก และกรรมการบริหารอื่นของพรรคการเมือง ตามข้อบังคับของพรรคการเมืองที่แก้ไขใหม่ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ การประชุมใหญ่ดังกล่าวนอกจากต้องดำเนินการตามข้อบังคับของพรรคการเมืองที่ใช้บังคับอยู่แล้ว ต้องมีหัวหน้าสาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่าสี่สาขา และมีสมาชิกของพรรคการเมืองที่มีคุณสมบัติ อยู่ในจังหวัดแต่ละจังหวัด ๆ ละไม่น้อยกว่าสองคนสำหรับจังหวัดที่มีสมาชิกตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป ไม่น้อยกว่าสองร้อยห้าสิบคนเข้าร่วมประชุมและมีสิทธิลงคะแนนเสียงในการแก้ไขข้อบังคับและเลือกหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคด้วย

(๗) จัดตั้งสาขาพรรคการเมือง และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดให้ครบถ้วนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้พร้อมทั้งแจ้งรายการตามมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๕ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ในกรณีที่ได้มีการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองโดยชอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้ถือว่าเป็นการจัดตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แต่ให้แจ้งเป็นหนังสือยืนยันให้นายทะเบียนทราบภายในระยะเวลาดังกล่าวด้วย

ระยะเวลาที่กำหนดให้พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จตามมาตรา ๑๓๒ วรรคหนึ่ง พรรคการเมืองอาจทำหนังสือขอย้ายเวลาออกไปตามที่จำเป็นก็ได้ แต่เมื่อรวมแล้ว ต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันสิ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง เมื่อครบระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง หรือครบระยะเวลาที่ได้รับการขยายแล้วพรรคการเมืองโดยยังมีได้ดำเนินการให้แล้วเสร็จ ให้พรรคการเมืองนั้นสิ้นสภาพไป ทั้งนี้ ในระหว่างเวลาที่พรรคการเมืองยังปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) (๔) (๖) และ (๗) เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการตั้งสาขาพรรคการเมือง ไม่ครบถ้วน จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่ได้

การยื่นขอขยายระยะเวลาตามวรรคสองให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนก่อนสิ้นสุดระยะเวลาที่จะต้องปฏิบัติ และให้นายทะเบียนมีอำนาจอนุญาตให้ขยายเวลาได้ แต่ในกรณีที่จะไม่อนุญาตให้เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

การวินิจฉัยเรื่องใด ๆ ตามมาตรานี้ที่มีผลกระทบต่อพรรคการเมือง ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการที่จะวินิจฉัย ในกรณีที่พรรคการเมืองไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ให้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยได้ภายในหกสิบวันนับแต่วันได้รับทราบคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๓๓

ไม่มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

นายแสวง บุญมี รองเลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้สอบถามว่า ในเรื่องเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองที่เป็นภาษีเงินได้ตามมาตรา ๖๓ นั้น โดยกระบวนการจะต้องจัดสรรโดยตรงให้กับพรรคการเมืองโดยผ่านสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ดังนั้น ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้จะต้องมีการจัดสรรเงินส่วนนี้ให้กับพรรคการเมืองหรือไม่

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยียร กรรมการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ตอบคำถามว่า โดยเจตนารมณ์ในการยกร่างของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ต้องการที่จะให้จัดสรรเงินเป็นก้อนเดียว ซึ่งถ้าเงินตามมาตรา ๖๓ มาที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ก็จะต้องรอจัดสรรพร้อมกับเงินส่วนอื่นๆ เพื่อให้เป็นก้อนใหญ่ก้อนเดียว

มติที่ประชุม

มาตรา ๑๓๓

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๓๓ ในระหว่างที่พรรคการเมืองใดยังดำเนินการตามมาตรา ๑๓๒ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) (๔) (๖) และ (๗) ไม่ครบถ้วน ห้ามมิให้จัดสรรเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองให้แก่พรรคการเมืองนั้น”

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมครั้งต่อไปในวันจันทร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมคณะกรรมการหมายเลข ๓๐๘ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒ โดยพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. .... ตั้งแต่มาตรา ๑๓๔ เป็นต้นไป รวมทั้ง พิจารณาภาพรวมบทกำหนดโทษ

เมื่อได้เวลาอันสมควรแล้ว พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้กล่าวขอบคุณกรรมการวิสามัญและผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่านและขอปิดการประชุม

เลิกการประชุมเวลา ๑๕.๑๐ นาฬิกา

จัดทำแล้วเสร็จเมื่อ 15 / พ.ค. / 2560

นายปริญญา แสงแก้วเขียว นิติกรชำนาญการ
กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๑

ผู้จัดบันทึกการประชุม

..... 5mmv ..... ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานฯ ตรวจสอบ

มติรับรองบันทึกการประชุม

ครั้งที่ 19 / 2560

วันที่ 30 / พค. / 2560

..... Mh ..... ผู้อำนวยการสำนักกรรมการวิสามัญ ๑ ทราบ